

Artikel 28 Zeldzame landbouwhuisdierrassen

- 1. Een actieve landbouwer als bedoeld in artikel 5, kan aanspraak maken op de betaling voor het houden van raszuivere vrouwelijke en mannelijke dieren, als bedoeld en als zodanig geregistreerd in het I&R register, van de volgende zeldzame Nederlandse landbouwhuisdierrassen:
 - o a.rund: Brandrood rund, Fries-Hollands vee, Groninger blaarkop, Lakenvelder, Verbeterd Roodbont;
- 2. Dieren van de in het eerste lid bedoelde landbouwhuisdierrassen worden als raszuiver beschouwd indien:
 - o a. het dier staat ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek;
 - o b. het dier staat ingeschreven in de aanvullende sectie van het stamboek, met tenminste 87.5% bloedvoering van het desbetreffende ras.
- 3. Om in aanmerking te komen voor betalingen worden:
 - o a. in geval van mannelijke en vrouwelijke runderen, tenminste 5 grootvee-eenheden gehouden;

Artikel 29 Voorwaarden

- 1. De aanvrager voldoet aan de beheerseisen RBE 9 en RBE 11, bedoeld in artikel 32, onderdeel a, in samenhang met bijlage 3.
- 2. Onverminderd artikel 11 bevat de aanvraag in ieder geval:
 - o a. de reeds automatisch ingevulde, actuele informatie uit het I&R register;
 - o b. het aantal zeldzame landbouwhuisdierrassen, bedoeld in artikel 28 eerste lid, uitgedrukt in grootvee-eenheden als bedoeld in artikel 30.
 - o c. de locatie van de dieren; en
 - o d. de leeftijd van de dieren.

Artikel 30 Berekening grootvee-eenheid en drempel betaling

Het aantal grootvee-eenheden van de zeldzame landbouwhuisdierrassen wordt met inachtneming van punt 12, onderdeel b, van de bijlage bij verordening (EU) 2021/2290, berekend door:

- a. de som van het aantal op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober van het aanvraagjaar, op het unieke bedrijfsregistratienummer van de aanvrager, vastgestelde aantal grootvee-eenheden te delen door 4;

- b.het aantal runderen van 2 jaar en ouder, te vermenigvuldigen met 1;
- c.het aantal runderen van 6 maanden tot 2 jaar oud, te vermenigvuldigen met 0,6;

Artikel 31 Betaling

- 1.De betaling wordt eenmaal per jaar verstrekt voor maximaal 100 grootvee-eenheden zeldzame landbouwhuisdierrassen, gehouden in het aanvraagjaar.
- 2.De beschikking tot betaling vermeldt per ras het aantal dieren, omgerekend in grootvee-eenheid.
- 3.De betaling bedraagt maximaal 200 euro per jaar per grootvee-eenheid.
- 4.Indien betaling van het goedgekeurde aantal aanvragen het beschikbare budget overschrijdt, wordt het maximaal per jaar per grootvee-eenheid te betalen bedrag naar rato verdeeld over het aantal grootvee-eenheden waarvoor betaling is gevraagd.

Toelichting 6. Regeling voor zeldzame landbouwhuisdierrassen

Paragraaf 6 van de regeling biedt de mogelijkheid om steun te verlenen voor het houden van dieren van de Nederlandse zeldzame landbouwhuisdierrassen. Nederland zet zich in voor biodiversiteit, inclusief het behoud van genetische bronnen, waaronder de instandhouding van zeldzame landbouwhuisdierrassen. Het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (hierna: CGN) van Wageningen University & Research monitort de risicostatus van de Nederlandse landbouwhuisdierrassen in het kader van de Wettelijke Onderzoekstaken Genetische Bronnen. Het overgrote deel van de van oorsprong Nederlandse landbouwhuisdierrassen is zeldzaam en wordt met uitsterven bedreigd. Met de door deze regeling geboden steun wordt gestimuleerd om zeldzame landbouwhuisdierrassen (van de diersoorten rund, schaap en geit) te houden, te blijven houden of te gaan houden. Daarmee blijft de genetische biodiversiteit en het gebruik van deze oorspronkelijke Nederlandse landbouwhuisdierrassen behouden. De zeldzame Nederlandse landbouwhuisdierrassen zijn van origine altijd in Nederland gehouden en gefokt en passen goed in extensievere veehouderijssystemen, klimaatvriendelijke kringlooplandbouw of bedrijven met een natuur inclusieve bedrijfsvoering. Aangezien de dieren van zeldzame landbouwhuisdierrassen een lager productie niveau hebben dan de dieren van de meer gangbare productieve landbouwhuisdierrassen wordt met de steun een deel van de gederfde inkomsten gecompenseerd.

Voor de bescherming van oorspronkelijk Nederlandse zeldzame landbouwhuisdierrassen bestond er tot 2007 een GLB-regeling. Deze is destijds vanwege problemen met de registratie van de dieren en daarmee de uitvoering stopgezet. Door de op 4 juli 2018 door de Tweede Kamer aangenomen motie Dik-Faber c.s. (Kamerstukken II 2017/18, [33 037, nr. 300](#)), waarin de regering werd verzocht de houders van zeldzame melkkoeien te ondersteunen door de introductie van dierpremies, kwam er een tijdelijke regeling voor zeldzame melkveerunderen in afwachting van het nieuwe GLB. In de meeste andere EU lidstaten bestaan regelingen om de houders van de oorspronkelijke landbouwhuisdierrassen te stimuleren de dieren te behouden en in te blijven zetten.

Als de aanmelding voor de regeling zeldzame landbouwhuisdierrassen in voorkomend geval op tijd ongedaan wordt gemaakt en niet bij de aanvraag wordt opgenomen, is er geen sprake van een overtreding. Als de wijzigingen in de aanmelding ten aanzien van niet uitvoeren echter niet of niet tijdig plaatsvindt, is dat wel een overtreding en kan dat tot een sanctie leiden. In geval tot sanctionering wordt overgegaan volgt bij de eerste overtreding een waarschuwing, bij de tweede overtreding een lichte sanctie, dat wil zeggen een korting van 5% op het totale bedrag aan betalingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid. Bij een volgende overtreding volgt een zwaardere sanctie, namelijk een korting van 10% op het totale bedrag aan betalingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid. Voor wat betreft de systematiek wordt daarmee aangesloten bij het sanctiebeleid voor BISS, CRISS en eco-regeling.

Tot slot is er een regeling voor zeldzame landbouwhuisdierrassen opgenomen. De regeling heeft betrekking op zeldzame melkveerassen, die eerder onder een nationale regeling vielen, en op niet-melkvee zeldzame runderrassen en zeldzame geiten- en schapenrassen, waarmee de regeling voor het GLB meer zeldzame landbouwhuisdierrassen omvat dan de oorspronkelijke nationale regeling. De administratieve lasten hebben betrekking op de kosten voor de aanvraag, uitvoering en boekhoudkundige afhandeling van de regeling. De houders van de dieren zijn bij RVO.nl bekend en ontvangen van RVO.nl een vooraf grotendeels ingevuld formulier dat nader moet worden aangevuld en als aanvraag dient. Deze werkwijze is afgestemd met de Stichting Zeldzame Huisdierrassen en leidt tot zo laag mogelijke administratieve lasten voor de veehouders. Vanwege het feit dat dit voorheen een nationale regeling was en nu is opgenomen in het GLB, zal het naar verwachting leiden tot een iets langere administratietijd. De berekening is gebaseerd op de verwachting dat alle circa 350 in aanmerking komende bedrijven zullen deelnemen en dat ze hiervoor per aanvraagjaar 0,75 uur administratie moeten voeren. Derhalve per aanvraagjaar: 350 deelnemers x 0,75 uur administratie x € 40,00 per uur = € 10.500.

Toelichting Artikel 28 Zeldzame Nederlandse landbouwhuisdierrassen

Deze regeling is bedoeld voor de Nederlandse zeldzame runder-, schapen- en geitenrassen met een risicostatus kritiek, bedreigd of kwetsbaar. De risicostatus per ras wordt door het CGN bijgehouden en gepubliceerd via de Rassenlijst Nederlandse landbouwhuisdierrassen: <https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/wettelijke-onderzoekstaken/centrum-voor-genetische-bronnen-nederland-1/dier/rassenlijst.htm> .

Alleen raszuivere dieren van de bovengenoemde zeldzame landbouwhuisdierrassen en welke zijn geregistreerd bij een erkende fokkerijorganisatie komen in aanmerking voor steun op basis van deze regeling. Onder raszuivere dieren worden op advies van CGN en volgens FAO richtlijnen ([Externe link:https://www.fao.org/3/i3327e/i3327e.pdf](https://www.fao.org/3/i3327e/i3327e.pdf)) dieren verstaan die zijn ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek of dieren met minimaal 87,5% bloedvoering die zijn ingeschreven in de aanvullende sectie van het stamboek.

In het I&R systeem rund, schape en geit is een module gebouwd om op dierniveau raszuivere dieren van de met uitsterven bedreigde Nederlandse runderen-, schapen- en geitenrassen, herkenbaar te maken (dit wordt vlaggen genoemd). Stichting Zeldzame Huisdierrassen (hierna: SZH) voert het vlaggen van de dieren in het I&R-systeem uit. Tussen LNV, RVO en SZH zijn over het vlaggen afspraken gemaakt welke zijn vastgelegd.

Om voor steun in aanmerking te komen geldt een minimum aantal van 5 GVE (Grootvee-Eenheden) rund (vrouwelijke en mannelijke dieren) en een minimum aantal van 1,5 GVE geiten en schapen (vrouwelijke en mannelijke dieren). Bij het minimum van 5 GVE voor runderen en 1,5 GVE voor geiten en schapen is het voor landbouwers laagdrempelig om zeldzame landbouwhuisdierrassen te gaan houden. Wanneer er van meerdere diersoorten dieren worden gehouden, blijft de GVE drempel per diersoort gelden.

Artikel 29 Voorwaarden

Artikel 29 schrijft voor dat de aanvrager moet voldoen aan de uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen (RBE) 9 en 11 om voor uitbetaling in aanmerking te komen. Dit zijn de minimumnormen voor het houden van kalveren en de minimumnormen voor voor landbouwdoeleinden gehouden dieren. Voorts bevat artikel 29 een aantal ten opzichte van artikel 11 aanvullende eisen aan de aanvraag.

Artikel 30 Berekening grootvee-eenheid en drempel betaling

De berekening van de GVE- eenheid is gebaseerd op verordening (EU) 2021/2290. Die berekening ziet er uit als volgt:

Dier	X GVE
Runderen vanaf twee jaar en ouder	1,0 GVE
Runderen van 6 maanden tot 2 jaar	0,6 GVE
Schapen en geiten vanaf 6 maanden en ouder	0,15 GVE

Voor de vier peildata (1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober) in het aanvraagjaar wordt gekeken naar de op dat peilmoment in het I&R systeem geregistreerde aantallen GVE van de in aanmerking komende dieren. Hierbij wordt naar de op het Unieke Bedrijfsregistratie Nummer (UBN) van de aanvrager vastgestelde GVE's op de peildata gekeken. Van deze vier getallen wordt het gemiddelde genomen om op het aantal GVE's uit te komen waarvoor de aanvrager in aanmerking kan komen voor betaling.

Artikel 31 Betaling

De steun wordt verstrekt voor maximaal 100 GVE runderen, schapen en geiten per houder. Het aantal GVE's daarboven komt niet in aanmerking voor betaling. De steun bedraagt maximaal € 200,- per jaar per GVE. De berekening van de betalingen is vastgesteld in overeenstemming met artikel 82 van verordening (EU) 2021/2115.

Wanneer het totaal aantal GVE waarvoor steun wordt aangevraagd het beschikbare budget overschrijdt, wordt het bedrag per GVE naar rato verdeeld over het totaal aantal goedgekeurde aanvragen.

Verdere informatie op de website van RVO:

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/behoud-van-zeldzame-landbouwhuisdierrassen>

en op <https://szh.nl/paraplubestand/>